



Hindi Urdu for Health

The Practice of Medicine in Hindi and Urdu

repositories.lib.utexas.edu/handle/2152/64261

Hindi Urdu Flagship | South Asia Institute | Department of Asian Studies | The University of Texas at Austin

Ayurvedic Diagnosis and Treatment

Diagnosis in Ayurveda is based on the ancient conception of ailments in the body generated by three primary kinds of elemental humours: those that accrue from kapha (phlegm), those that are generated by pitta (bile) and, those that result from imbalance of the vata (air). The primary cause of an ailment in the body is regarded as an imbalance between these three fundamental elements. Diagnosis, again, involves three kinds of preliminary tests: by examining the pulse, by looking at the physical features of the patient, and by asking pertinent questions to the patient. While this may sound fairly simple, the exact method of examining the pulse, for example, comes from a long period of experience. Similarly, drawing conclusions from the physical appearance of the patient requires a lot of knowledge and experience. These video clips throw some light on how Ayurvedic doctors use this knowledge for patient treatment.

AYURVEDIC DIAGNOSIS - PART 2

Video URI: hdl.handle.net/2152/65553

Contents:

Hindi Transcription	2
Hindi Vocabulary	3
Hindi Question	4
Urdu Transcription.....	5
Urdu Vocabulary	6
Urdu Question	7

Hindi Transcription

हां जी लाओ, दिखाओ नाड़ी... अच्छा आप कहां से आये...
मैं जी नई बालगढ़ से...
बालगढ़ से... अच्छा...
इंदिरा कॉलोनी से...
इंदिरा कॉलोनी...
हां जी...
तो बात ये है जी...
हां...
आपको एक तो वायु के साथ कफ मैं नाड़ी चाल री है...
हां जी...
वायु और कफ दोनों मिलकै शरीर में ठंडापन पैदा कर देते हैं...
जी...
तो इससे एक तो मंदागनी हो जाती है... जैसे पाचन शक्ति कमजोर हो जाना...
जी...
पाचन शक्ति कमजोर हो जाने के बाद मैं गैस बनन लग जा शरीर मैं...
हां, गैस बनता है...
गैस बनता है...
हां, गैस बनती है...
और वायु जो बढ़ी होई है...
हां जी...
ये आपके शरीर में दर्द पैदा करती है...
दर्द तो मैंने इतना हो बेजान, गुट्टू मैं भी और कमर मैं भी...
हां... तो बाय को और कफ को हटाने के लिये...
हां जी...
आपको एक तो हाजमे की, गैस की गोली दी जां गी...
अच्छा...
और बाय के लिये...
हां जी...
दर्द को हटाने के लिये योगराज गूगल...
हां जी...
सांग गूगज...
हां जी...
और जी, बातारी रस...
जी...

ये बाय के दरद को हटाने के लिये दवाई दी जां गी...
 हां जी...
 और पेट की गैस भी ठीक हो जा गी और दरद भी ठीक हो जा गा...
 चलो जी...
 ठीक है जी...
 हां जी...
 तो ये दरद है जो, यो गैस है...
 हां जी...
 गैस की बीमारी है... और कमर में दरद है... दरद है...
 पास्सू मैं भी दरद है...
 हां, पास्सू मैं दरद ये बाय के कारण है ना...
 हां...
 वायु के कारण है...
 बिल्कुल...
 दरद है मेरे को...
 तो सारा दरद ठीक हो जागा... समाधान इसका...
 बस जी, वैद्य जी मैं नू कहूं हूं दुखी हो रहा हूं इस काम तै...
 दुखी हो रा, पेट, सारी बीमारी पेट से चलें हैं...

Hindi Vocabulary

Come on, show me your pulse	लाओ, दिखाओ नाड़ी
Where have you come from	आप कहां से आये
Your pulse shows movement of kapha with air	वायु के साथ कफ मैं नाड़ी चाल रही है
Chills in the body	शरीर में ठंडापन
Lack of appetite/indigestion	मंदागनी
Digestive power	पाचन शक्ति
Weak	कमजोर
Gas begins to form in the body	गैस बनन लग जा शरीर मैं
Gas is made	गैस बनता है
Your air which is very high	वायु जो बढ़ी होई है
Pain produced in the body	शरीर में दरद पैदा करती है
	गुट्टू
Hip	कमर

Pertaining to digestion	हाजमे की
Pill for gas	गैस की गोली
For air ailment	बाय के लिये
To relieve pain	दर्द को हटाने के लिये
Ayurvedic medicine	योगराज गूगल
Ayurvedic medicine	सांग गूगज
Juice of vatari	बातारी रस
	पास्सू
Because of air ailment	बाय के कारण
Because of air ailment	वायु के कारण
Solution	समाधान
Ayurvedic doctor ji	वैद्य जी
I am sad	दुखी हो रहा हूं
From the stomach	पेट से

Hindi Question

वायु और कफ़ की नाड़ी जब साथ चलती है तो क्या होता है?

- 1 शरीर में ठंडापन पैदा करती है
- 2 पाचन शक्ति कमज़ोर हो जाती है
- 3 गैस बनती है
- 4 सब कुछ होता है

Urdu Transcription

ہاں جی لاؤ، دکھاؤ ناڑی۔۔۔ اچھا آپ کہاں سے آئے۔۔۔
میں جی نئی بالگڑھ سے۔۔۔
بالگڑھ سے۔۔۔ اچھا۔۔۔
اندرا کالونی سے۔۔۔
اندرا کالونی۔۔۔
ہاں جی۔۔۔
تو بات یہ ہے جی۔۔۔
ہاں۔۔۔
آپ کو ایک تو وایو کے ساتھ کف میں ناڑی چال ری ہے۔۔۔
ہاں جی۔۔۔
وایو اور کف دونوں مل کے شریر میں ٹھنڈاپن پیدا کر دیتے ہیں۔۔۔
جی۔۔۔
تو اس سے ایک تو منداگنی ہو جاتی ہے۔۔۔ جیسے پاچن شکتی کمزور ہو جانا۔۔۔
جی۔۔۔
پاچن شکتی کمزور ہو جانے کے بعد میں گیس بن لگ چا شریر میں۔۔۔
ہاں، گیس بنتا ہے۔۔۔
گیس بنتا ہے۔۔۔
ہاں، گیس بنتی ہے۔۔۔
اور وایو جو بڑھی ہوئی ہے۔۔۔
ہاں جی۔۔۔
یہ آپ کے شریر میں درد پیدا کرتی ہے۔۔۔
درد تو میں نے اتنا ہو بیجان، گتو میں بھی اور کمر میں بھی۔۔۔
ہاں۔۔۔ تو ہائے کو اور کف کو ہٹانے کے لئے۔۔۔
ہاں جی۔۔۔
آپ کو ایک تو ہاضمے کی، گیس کی گولی دی جا گی۔۔۔
اچھا۔۔۔
اور ہائے کے لئے۔۔۔
ہاں جی۔۔۔
درد کو ہٹانے کے لئے بیگراز گوگل۔۔۔
ہاں جی۔۔۔
ساگ گوگل۔۔۔
ہاں جی۔۔۔
اور جی، باتاری رم۔۔۔
جی۔۔۔
یہ ہای کے درد کو ہٹانے کے لئے دوائی دی جا گی۔۔۔
ہاں جی۔۔۔
اور پیٹ کی گیس بھی ٹھیک ہو جا گی اور درد بھی ٹھیک ہو جا گا۔۔۔
چلو جی۔۔۔
ٹھیک ہے جی۔۔۔
ہاں جی۔۔۔
تو یہ درد ہے جو، یہ گیس ہے۔۔۔

ہاں جی۔۔۔
 گیس کی بیماری ہے۔۔۔ اور کمر میں درد ہے۔۔۔ درد ہے۔۔۔
 پاسو میں بھی درد ہے۔۔۔
 ہاں پاسو میں درد یہ ہاں کے کارن ہے نا۔۔۔
 ہاں۔۔۔
 ہائے کے کارن ہے۔۔۔
 بالکل۔۔۔
 درد ہے میرے کو۔۔۔
 تو سارا درد ٹھیک ہو جاگا۔۔۔ سمدھان اس کا۔۔۔
 بس جی، ویدیہ جی میں نو کہوں ہوں دکھی ہو رہا ہوں اس کام پہ۔۔۔
 دکھی ہو را، پیٹ، ساری بیماری پیٹ سے چلیں ہیں۔۔۔

Urdu Vocabulary

Come on, show me your pulse	لاؤ، دکھاؤ ناڑی
Where have you come from	آپ کہاں سے آئے
Your pulse shows movement of kapha with air	کایو کے ساتھ ناڑی میں کف چال رہی ہے
Chills in the body	شریر میں ٹھنڈاپن
Lack of appetite/indigestion	منداگنی
Digestive power	پاچن شکن
Weak	کمزور
Gas begins to form in the body	گیس بن لگ جا شریر میں
Gas is made	گیس بنتا ہے
Your air which is very high	وايو جو بڑی ہوئی ہے
Pain produced in the body	شریر میں درد پیدا کرتی ہے
	گٹو
Hip	کمر
Pertaining to digestion	ہاضمے کی
Pill for gas	گیس کی گولی
For air ailment	ہائے کے لئے
To relieve pain	درد کو ہٹانے کے لئے
Ayurvedic medicine	یوگراز گوگل
Ayurvedic medicine	سانگ گوگل
Juice of vatari	باتاری رس

	پاسسو
Because of air ailment	بائے کے کارن
Because of air ailment	وایو کے کارن
Solution	سمادھان
Ayurvedic doctor ji	ویدیہ جی
I am sad	دکھی ہو رہا ہوں
From the stomach	پیٹ سے

Urdu Question

وایو اور کف کی ناڑی جب ساتھ چلتی ہے تو کیا ہوتا ہے؟

- 1 جسم میں ٹھنڈا پن پیدا کرتی ہے
- 2 پاچن شکتی کمزور ہو جاتی ہے
- 3 گیس بنتی ہے
- 4 یہ سب چیزیں ہوتی ہیں